

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		П-04.00-04.04- 292.00.1/ДФ-01- 2023
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 10/1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Державного університету
«Житомирська політехніка»
Оксана ОЛІЙНИК

«21» квітня 2023 р.

ПРОГРАМА

фахового іспиту

**для здобуття освітньо-наукового ступеня «доктор філософії»
за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»
(освітньо-наукова програма «Міжнародні економічні відносини»)**

Контрольний примірник

Врахований примірник

Ухвалено
на засіданні приймальної комісії
«21» квітня 2023 р.,
протокол № 3

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Андрій ПАНАСЮК

Житомир
2023

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 292.00.1/ДФ-01- 2023
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 10/ 1</i>

Структура
екзаменаційного білету до фахового іспиту
до аспірантури із спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

Фаховий іспит для конкурсного відбору осіб до аспірантури за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» проводиться у формі усного іспиту.

Для вступу до аспірантури білет для проведення фахового іспиту складається з 4 питань:

- перше питання оцінюється за правильну відповідь максимально 45 балів;
- друге питання оцінюється за правильну відповідь максимально 45 балів;
- третє питання оцінюється за правильну відповідь максимально 45 балів;
- четверте питання оцінюється за правильну відповідь максимально 65 балів.

Результати вступного іспиту із спеціальності оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 292.00.1/ДФ-01- 2023
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 10/ 1

Питання вступного іспиту

1. Характеристика основних форм МЕВ та проблеми їх розвитку.
2. Роль і значення вивчення історії міжнародних економічних відносин.
3. Місце України в розвитку міжнародних економічних відносин.
4. Міжнародні економічні відносини як наука та система знань.
5. Зародження та еволюція теорій міжнародної економіки.
6. Політика вільної торгівлі та протекціонізм: сутність та основні вектори розвитку.
7. Роль транснаціональних корпорацій у світовій економіці.
8. Стан та тенденції розвитку міжнародної торгівлі.
9. Місце України в системі світового господарства.
10. Світове господарство і національні економічні інтереси.
11. Інтернаціоналізація та глобалізація як чинники економічного розвитку країн світу.
12. Вплив цифрової економіки та технологічних інновацій на розвиток основних форм міжнародних економічних відносин.
13. Міжнародний поділ праці – основа міжнародних економічних відносин.
14. Еволюція теорій міжнародної торгівлі.
15. Порівняльні і конкурентні переваги економіки України в міжнародному поділі праці.
16. Система показників розвитку міжнародної торгівлі.
17. Передумови, фактори та стадії розвитку міжнародних інтеграційних процесів.
18. Угода про асоціацію між Україною та ЄС: стан та перспективи.
19. Міжнародні торговельні та інвестиційні партнери України
20. Соціалізація міжнародного бізнесу.
21. Інтеграційні угруповання в країнах, що розвиваються.
22. Перспективи участі України в міжнародних інтеграційних об'єднаннях.
23. Зростання ролі зовнішньої торгівлі в розвитку економіки окремих країн.
24. Зовнішня торгівля головних центрів економічної сили: США, Китаю, ЄС.
25. Послуги як найбільш динамічний сучасний фактор сучасної світової торгівлі.
26. Тарифне та нетарифне регулювання міжнародної торгівлі.
27. Зовнішня торгівля України: проблеми та перспективи їх вирішення.
28. Міжнародні маркетингові стратегії та їх роль в розвитку міжнародного бізнесу.
29. Іноземні інвестиції в економіці України.
30. Міжнародне науково-технологічне співробітництво України
31. Міжнародна міграція робочої сили і платіжні баланси.
32. Напрями сучасних міграційних процесів та міграційні кризи.
33. Міжнародна трудова міграція: проблеми та напрями їх вирішення.
34. Світова валютна фінансова система та її основні характеристики розвитку.
35. Підвищення ролі валютно-фінансових і кредитних інструментів у розвитку

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 292.00.1/ДФ-01- 2023
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 10/ 1</i>

сучасних міжнародних економічних відносин.

36. Міжнародні валютно-фінансові і кредитні установи і організації.
37. Співробітництво України з міжнародними фінансовими інституціями
38. Сучасні глобальні ланцюги доданої вартості та участь в них України.
39. Ризики в міжнародному бізнесі: сутність, види та шляхи мінімізації.
40. Суть, об'єктивні передумови виникнення та класифікація глобальних проблем світової економіки.
41. Продовольча проблема: масштаби і перспективи вирішення.
42. Глобальна енергетична проблема і шляхи її вирішення.
43. Соціально-політичні глобальні проблеми людства та шляхи їх вирішення.
44. Група глобальних проблем економічного характеру та шляхи їх вирішення.
45. Питання забезпечення національного суверенітету в умовах загострення глобальних проблем світового господарства.
46. Лібералізація світової торгівлі – загальна проблема сучасних МЕВ.
47. Інформаційна система, завдання і предмет маркетингових досліджень в міжнародному маркетингу.
48. Прогнози розвитку світового господарства і системи міжнародних економічних відносин на середньострокову і довгострокову перспективу.
49. Проблеми вирівнювання рівнів соціально-економічного розвитку окремих країн і регіонів.
50. Інструменти аналізу світової економіки та міжнародних економічних відносин.
51. Аналіз існуючих моделей світового господарства.
52. Конкурентоспроможність України на міжнародних ринках: рейтинги та перспективи.
53. Особливості формування та реалізації державної політики України в сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
54. Правила ІНКОТЕРМС в регулюванні зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
55. Міжнародні організації у сфері регулювання торговельно-економічних відносин: роль та участь в системі міжнародних економічних відносин.
56. Роль Світової організації торгівлі в регулюванні міжнародних економічних відносин.
57. Євроінтеграційні процеси в Україні та їх роль в економічному розвитку країни.
58. ООН як міждержавна міжнародна організація та її роль у вирішенні глобальних проблем.
59. Напрями зовнішньоекономічної політики України
60. Експортний потенціал країни, регіону, підприємства: формування та підвищення рівня.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 292.00.1/ДФ-01- 2023
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 10/1

Рекомендована література

Основна література

1. Бондарчук В.В. Міжнародна економіка: навчальний посібник. Електронне видання. Житомир: ЖДТУ, 2017. 287 с.
2. Глобальна економіка: навчальний посібник / І.І. Вініченко, О.В. Гончаренко, С.В. Васильєв, К.М. Дідур. К.: ТОВ «ДКС центр», 2019. 234 с. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/1533/1/%D0%93%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87.%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1..pdf>
3. Глобальна економіка: навчальний посібник / Н.М. Вдовенко, Л.В. Богач, В.Л. Гераймович, К.С. Кваша, М.М. Павленко. К.: НУБіП України, 2017. 319 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u204/posibnik_gl.ek_.pdf
4. Горбач Л. М., Плотніков О. В. Міжнародні фінанси: підручник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 528 с.
5. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. №436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
6. Давидова І.О., Величко К.Ю., Печенка О.І. Транснаціональні корпорації. Харків: Видавництво «Форт», 2018. 175 с.
7. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» в редакції від 07 лютого 2019 р. № 959-ХІІ, із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
8. Закон України «Про режим іноземного інвестування» в редакції від 25 червня 2016 р. № 93/96-ВР, із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>
9. Інкотермс 2020. Правила ІСС з використання термінів для внутрішньої та міжнародної торгівлі / [пер. з англійської ТОВ «Асоціація експортерів і імпортерів «ЗЕД»]. К.: Асоціація «ЗЕД», 2020. 266 с. URL: <http://www.incoterms2020.com.ua>
10. Книш М., Котик Л. Глобальні проблеми людства: навч. посібник. Львів: Простір-М, 2021. 130 с. URL: https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/Kotyk-Knysh-Globalni_problemy_liudstva-book.pdf
11. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Притула Н.В. та інші Міжнародна торгівля: навч. посібник. 5-те вид., перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 272 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2728/1/%d0%9c%d1%96%d0%b6%d0%bd%d0%b0%d1%80%d0%be%d0%b4%d0%bd%d0%b0%20%d1%82%d0%be%d1%80%d0%b3%d1%96%d0%b2%d0%bb%d1%8f.pdf>
12. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Ржепішевський К.І., Граматик Ю.І., Барановська М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посібник. 3-ге вид., перероб. та доп. К.: ЦУЛ, 2016. 288 с.
13. Ксендзук В.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. Електронне видання. Житомир: ЖДТУ, 2019. 211 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04-292.00.1/ДФ-01-2023
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 10/ 1

14. Митний кодекс України в редакції від 25 листопада 2018р. № 4495VI, із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

15. Міжнародний маркетинг: навч. посібник / за ред. Ю. Г. Козака, С. Смичка, І. Л. Литовченко. Київ-Катовіце: Центр учбової літератури, 2014. 300 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1752/1/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B3.pdf>

16. Міжнародні економічні відносини: підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с.

17. Павленко І. І., Варяниченко О. В., Навроцька Н. А. Міжнародна торгівля та інвестиції. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 256 с.

18. Світовий ринок товарів та послуг: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 720 с.

19. Тарасенко С.В., Петрушенко Ю.М. Міжнародний бізнес: навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2021. 222 с.

20. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. №435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Допоміжна література

1. Бондарчук В.В., Каленчук Л.В. Вплив кредитів МВФ на економічне зростання в Україні. Економічний простір. 2019. № 145. URL: <http://www.eprostir.dp.ua>

2. Загурська-Антонюк В.Ф. Міжнародна безпека у контексті глобалізації сучасного світу. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 13-14. С. 103-109.

3. Конституція України від 28 червня 1996 р. в редакції від 30 вересня 2016 р., із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

4. Ксендзук В.В. Аналіз діяльності Міжнародного валютного фонду в умовах глобалізаційних економічних процесів. Вісник Житомирського державного технологічного університету / Серія: Економічні науки. Житомир: ЖДТУ, 2016. № 2 (76). С. 98-105

5. Ксендзук В.В. Діяльність міжнародної організації з міграції в контексті розвитку соціальної політики в Україні. Соціально-трудові відносини: теорія та практика: зб. наук. пр. / голова редкол. А. М. Колот. 2016. № 1(11). С. 168-174.

6. Ксендзук В.В. Механізми формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики України: монографія. Житомир: Житомирська політехніка. 2020. 352 с.

7. Ксендзук В.В. Співпраця органів державної влади України та Світової організації торгівлі. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «розвиток компетентності в публічному секторі: європейські стандарти та

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 292.00.1/ДФ-01- 2023
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 10/ 1

перспективи» (м. Івано-Франківськ, 30 вересня 2021 року). Івано-Франківськ, 2021. С. 172-175

8. Ксендзук В.В. Співпраця України з міжнародними організаціями у сфері питань внутрішньо переміщених осіб. Проблеми розвитку малих відкритих економік: матеріали виступів Всеукраїнського форуму з проблем міжнародних економічних відносин (в онлайн форматі) (18 квітня 2018 року). Житомир: ЖДТУ, 2018. 348 с. С. 145-148 (Електронне видання)

9. Романчук К.В., Саакян А.Д. Моделювання вартості імпорتنих пропозицій з урахуванням базисних умов поставки Incoterms 2010 як передумова встановлення ціни ЗЕД-контракту купівлі-продажу. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Випуск 19. С. 10-15.

10. Руденко О., Мединська Г. Імплементация європейського досвіду законодавчого забезпечення розвитку гуманітарної сфери. Менеджмент та публічне управління в умовах інформаційного суспільства: кол. моногр. / за заг. ред. Філіпової Н.В. Мена : ТОВ «Домінант», 2020. С. 240-271.

11. Сичова В.В., Самофалова Т.О. Вплив Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом на гендерну політику в Україні. Публічне управління XXI ст.: синтез науки і практики: матеріали ХІХ міжнар. наук. конгресу (19.04.2019 р.). Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2019. С. 236-239.

12. Юрківський О.Й. Економічна теорія: навч.-метод. посібник.- Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 90 с.

13. Юрківський О.Й. Національне та міжнародне оподаткування: навч.-метод. посібник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 57 с.

14. Юрківський О.Й. Соціальне підприємництво в контексті формування національної моделі "homo economicus". Strategiczne perspektywy rozwoju współczesnego biznesu. Państwowa Uczelnia im. Stefana Batorego, Skierniewice, 2020, p 231. P. 179-183

15. Ievdokymov V., Oliinyk O., Nord G., Ksendzuk V., Sergiienko L. Ukraine's foreign trade policy: integration changes in the context of cooperation with the EU // Iserman, R., Dei, M., Rudenko, O., Tsekhmister, Ya. & Lunov, V. (Ed.). (2019). Association agreement: driving integrational changes. Chicago: Accent Graphics Communications. 805 p., pp. 491-504. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3346533

16. Martyniuk T., Romanchuk K. Corporate social responsibility reporting - Polish and Ukrainian experience. Zeszyty Naukowe Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie. 2019. № 3(43) pp.13-29

17. Oliinyk, O. Ksendzuk, V. Sergiienko, L. and Lehan, I. (2020). Research Of Functional Changes In Foreign Exchange Rate EUR/ UAH Under Conditions Of Economic Transformation In Ukraine. Bulletin of Geography. Socio-economic Series, 48(48): 141-154. URL: <https://apcz.umk.pl/czasopisma/index.php/BGSS/article/view/21534/25879>.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 292.00.1/ДФ-01- 2023
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 10/1

18. Rafalskyi I., Rafalska T. European Choice of Ukraine: Prerequisites, Contents and Main Factors. Intermarum: History, Politics, Culture. Zhytomyr, FLP Levkovets N.M., 2019. Issue 6. P. 174-195.

19. Zahurska-Antoniuk V., Horai O., Khrustalova Y. Information and political security of Ukraine in modern geopolitical realities. Association agreement: driving integrational changes. Monograph. Ottawa: Accent Graphics Communications & Publishing, 2020. Vol. III. P. 140-150.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Міністерство закордонних справ України. ЄС і НАТО. URL: <https://mfa.gov.ua/yevropejska-integraciya>
2. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Світового економічного форуму. URL: <https://www.weforum.org>
4. Представництво ООН в Україні. URL: www.un.org.ua/
5. International Labour Organization. URL: <http://www.ilo.org>
6. International Monetary Fund. URL: <http://www.imf.org>.
7. IOM Ukraine. URL: <http://iom.org.ua>
8. North Atlantic Treaty Organization. URL: <http://www.nato.int>
9. The World Trade Organization. URL: <https://www.wto.org/>
10. United Nations. URL: <http://www.un.org>
11. World Bank Fund. URL: <http://www.worldbank.org>

*Завідувач кафедри
міжнародних відносин і
політичного менеджменту
д.н.д.у., доц.*

В.Ф. Загурська-Антонюк